

Taler har berørt, men jeg vil først udtale mig angaaende den Frygt, som det ærede Medlem udtalte med Hensyn til den Maade, hvorpaa den nu eftersøgte Bevilling til Anskaffelsen af nye Vaaben vil blive anvendt. Jeg er mig fuldkommen bevidst det Ansvar, der for mig vil være forbundet ved Anvendelsen af de 1,300,000 Rbd., som jeg nu foreslaaer det høie Thing at bevilge til Anskaffelse af nye Vaaben. Havde jeg ikke været mig det bevidst, vilde den Discussion, til hvilken Anvendelsen af de 100,000 Rbd. har givet Anledning, være fuldkommen tilstrækkelig til at bringe mig det i Grindring; men, som jeg bemærkede, jeg er fuldkommen gennemtvængt af, at der er et stort Ansvar forbundet ved Anvendelsen af en saa betydelig Bevilling, og de ærede Medlemmer kunne være overbeviste om, at jeg ikke vil forsøge det Ansvar, eller gjøre min egen Stilling for Fremtiden vanstelligere, end den nødvendig maa være, ved nu at love, hvad jeg ikke kan holde, eller ved at overgive dem Overslag og Beregninger, om hvilke jeg ikke troer, at de ere paalidelige. Jeg tillader mig ved denne Leilighed at berøre nogle Ytringer, der ere faldne her i Salen igaar, og som staae i mere eller mindre Forbindelse med dette Emne. Det er blevet sagt, at jeg havde givet en forsørerist eller bedaarende Fremstilling, og det er fra en anden Side blevet sagt, at det Overslag, jeg havde forelagt, var upaalideligt. Det er vel blevet bemærket, at det ikke var forsættelig upaalideligt, men der er blevet sagt, at det var upaalideligt. En æret Taler er endogsaa gaaet saa vidt, at han har sagt, at i de Forklaringer, jeg havde givet, og som havde til Hensigt at vise, at den forrige Krigsbestyrelse havde anvendt de ofte omtalte 100,000 Rbd. med Skjønsonhed, og i min Fremtræden ved denne Leilighed laa et nyt Beviis for, at Krigsbestyrelsen ikke pussedede at staae i et venligt, et ligefremt, et aabent Forhold til Repræsentationen; jeg erindrer ikke nøjagtigt Udtrykkene, men Meningen troer jeg nok var den, som jeg nu har angivet. Jeg maa gjøre meget bestemt Indsigelser mod disse Ytringer. Det hører slet ikke til mit Embede at holde forsøreriste Foredrag; hvad jeg har sagt her, er den strenge Sandhed, saaledes som jeg kender

den. Jeg troer ikke, at det er et rigtigt Standpunkt for en Taler, at, naar Sandheden gjør Indtryk paa ham, han da betragter det som en begyndende Forførelse, mod hvilken han maa værne sig. Hvad Paalideligheden af Overslagene angaaer, da maa jeg bemærke, at det Overslag, hvortil den ærede Rigsbudsmand for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) og den Taler, som nys satte sig, sigtede, hidrører fra en særdeles dygtig, erfaren og samvittighedsfuld Techniker. At dette Overslag maaskee i Tidens Løb kan vise sig ikke at have været ganske correct, vil jeg gjerne indrømme, thi denne Techniker er ikke useilbarlig, men hvis dette Overslag ikke er ganske correct, er det sandelig ikke af den Grund, som den ærede Taler anførte. Der er slet ikke nogen Umulighed eller Urimelighed i, at et Arbeide, man selv udfører, koster 5 Rbd., medens en Fabrikant forlanger 10 Rbd. for det. Der er aldeles ikke noget Misforhold deri. Naar man nemlig med et saadant extraordinairt Arbeide henvender sig til en Fabrikant, som enten skal anstaffe eller indrette Maskiner, som skal indøve Folk, og som skal bære den Risiko, som er forbundet med ethvert saadant Foretagende, som skal have Opsyns personale og som endelig skal have Profit, og han beregner sig 10 Rbd. for et Arbeide, ved hvilket den egentlige Udgift beløber sig til mere end 5 Rbd., da er der ikke noget Misforhold deri, og jeg troer, at Mange af de ærede Medlemmer ofte vilde have Leilighed til at finde det bekræftet, at en Fabrikant forlanger 10 Rbd. for et Arbeide, ved hvilket den egentlige Udgift kun beløber sig til det Halve. Jeg skal i Forbindelse hermed tillade mig den Bemærkning, at Vaabenfabrikationen ikke er en Fabrikation, som enhver anden. Vaabenfabrikationen lever af Krig, som truer, eller af Krig, som er udbrudt; Vaabenfabrikationen ligger øde i flere Aar, og da, naar en Bevægelse indtræder, faaer den Arbeide. Det ligger i Sagens Natur, at en Vaabenfabrikant, som i flere Aar neppe har kunnet suldesø sine Arbeidere, og som med stor Opoffrelse har holdt sin Fabrik ilibe — at han, naar den Tid kommer, da man er nødsaget til at komme til ham, forlanger en høj Pris. Enhver, som har haft med Vaabenfabrikationen